

Richard Konvička

Malíř a grafik Richard Konvička se narodil 30. dubna 1957 v Praze. V letech 1977 až 1983 studoval v ateliéru prof. Jana Smetany na Akademii výtvarných umění v Praze. V roce 1990 získal půlroční stipendium The Pollock-Krasner Foundation, Inc., New York v USA. Samostatně vystavuje od roku 1985 (ČR, Německo, Nizozemí a USA); současná jeho druhá výstava v Galerii Magna je jubilejní čtyřicátou samostatnou výstavou. Od roku 1978 se zúčastnil více než 80 kolektivních výstav (Belgie, ČR, Francie, Itálie, Maďarsko, Německo, Rakousko, Rusko, Španělsko a USA. Svými díly je zastoupen v řadě prestižních veřejných a soukromých sbírek v tuzemsku i zahraničí. Od roku 1998 je členem výtvarného odboru Umělecké besedy v Praze. Žije a pracuje v Praze.

Foto Alexandr Janovský

Příznačným základem vnitřně soustředěného tvůrčí výpovědi malíře Richarda Konvičky je především totemická, větší osamělá figura jako alegorie samotného autora, který prožívá pocitově a duševně nabitě situace v životě i ve svých představách se stále čerstvým složením nebezpečí, smyslnosti, ironie, ale také upřímného úžasu z jevů civilizace, přírody a kosmu. Tato figura má tolik reinkarnací, kolik je dobrých a zlých stránek lidské duše, jeví se jako anděl, jako monstrum, jako okřídlená bytost srostlá s lodí, která putuje nezmápaným teritoriem. Je obtížné si v této souvislosti nepřipomínat inspiraci cest podniknutých na pomyslném ostří hrozby smrti, Odysseu a Ikarův pád. V celém Konvičkově díle se objevuje klíčové téma putování, „být na cestě“ jako nevyčerpatelný existenciální poutník. Je jasné, že vyhlídka nových zkušeností sama o sobě není tak dostačující, aby motivovala hlad po toulání: cesta má smysl jen tehdy, pokud je podniknuta navíc s tušením možného rizika.

Tvorba Richarda Konvičky z nového milénia naznačuje stále hlubší úlohu monumentálního „mentálního prostoru“, v němž je psychická dynamika vyjadřovaná abstrahovanými diagonálními zónami spíše než vzájemným působením jednotlivých motivů. Dramatický smysl veškeré autorovy tvorby byl vlastně vždy založen na všudypřítomné diagonále, pohybující se mezi stabilitou a nestabilitou, mezi destrukcí a rekonstrukcí. Konkrétní jevy a otázky městské civilizace, se kterými byla během posledních dvaceti let jeho tvorba neodmyslitelně spojována, už nepředstavují jádro jeho sdělení, jež i beztak vždy koneckonců přesahovalo bezprostřední problematiku „muže a velkoměsta“. Noční scény jsou však stále výraznou součástí jeho tvorby: půlnoc jako „pravé poledne myšlení“ je základem jeho vnímání světa a doslova časem, kdy často začíná svou malířskou „noční směnu“, během níž pracuje až do rána.

Po pracích vyplývajících z autorových zážitků na pražském Petříně a přímořského města Antibes na francouzském Azurovém pobřeží následoval cyklus obrazů a kreseb inspirovaných autorovým pobytem na alabastrovém pobřeží Normandie v červnu 2005. V Normandii měl autor cennou možnost zpracovat své vjemy do koncepčně ucelených kreseb; nekreslil pouze záznamové skici. Tyto kresby především prozrazují jeho výjimečnou citlivost vůči plánům existence

– bezprostřední podnět, ať již z velkoměsta nebo z přírody, je v autorově mysli „podroben rentgenu“, z něhož vznikne skrytě základní, vzájemně propojená struktura viditelných (fyzických) a neviditelných (duševních) jevů.

Podobnou redukci lze pozorovat v cyklu prací, který Konvička nyní představuje v Galerii Magna. Pod názvem „Benátský chodec“ Richard Konvička představuje řadu obrazů a kreseb, které čerpají z bohatých podnětů italského města, kde loni strávil týdenní pobyt. Nejde zde ovšem o cestopisné vzpomínky, ale vnitřně strávené dojmy z okouzujícího labyrintu uliček a kanálů, kde člověk na svých cestách pěšky vnímá městský prostor téměř jako živý organismus. Kromě temných zapadlých koutů a bohatství – běžným návštěvníkem nepovšimnutých – architektonických detailů je v tomto specifickém prostředí určujícím vjemem všudypřítomná vodní hladina, která město nejen horizontálně rozděluje na menší celky, ale také neustále rozdvouje a zdvojnásobuje vertikální osou v zrcadleném odrazu. Dominující modrý, černý a šedý kolorit zde příznačně navozuje vědomí o tiché (občas však i neodvratitelně agresivní) přítomnosti vodního elementu jako součásti městského života. Noční figura, prostupná personifikace Konvičkových prožitků a myšlenek, kráčí nad vodou jako by ztělesňovala i tu vodu pod sebou.

Se zpětným ohlédnutím za tvorbou Richarda Konvičky v průběhu posledních dvou desetiletí je zřejmé, že nacházel zdroj obnovující se energie právě v tom, co by mnozí považovali za slepou uličku: cyklické opakování znaku vedoucí nikoliv k hotovým závěrům, ale naopak k dalším otázkám, k otevřené situaci schopné dalšího přínosného vývoje. Autor při své práci neustále pochybuje, aby si podstatu svého sdělení mohl ujasňovat; neustále oprostňuje svůj obraz, aby mohl zůstat blízko jádra jeho smyslu. Znovu a znovu jsme u Richarda Konvičky spatřovali emblematické „R“ v jeho obrazech – „R“ jako umělcovo začleňování sama sebe do samotné tkáně svého výrazu a zároveň vyslovená záruka jeho hlubokého ztotožňování s existencí a smyslem obrazu. Lze dokonce tvrdit, že Konvička je sám uměním, které vytváří – a nemůže snad existovat čistší měřítko pro umění hodné toho jména.

Richard Drury

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 1.10. do 5.11.2008

Tento projekt je realizován za finanční podpory statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

Benátský chodec III, 2007 akryl na plátně, 130 x 100 cm
Foto Lubomír Fuxa